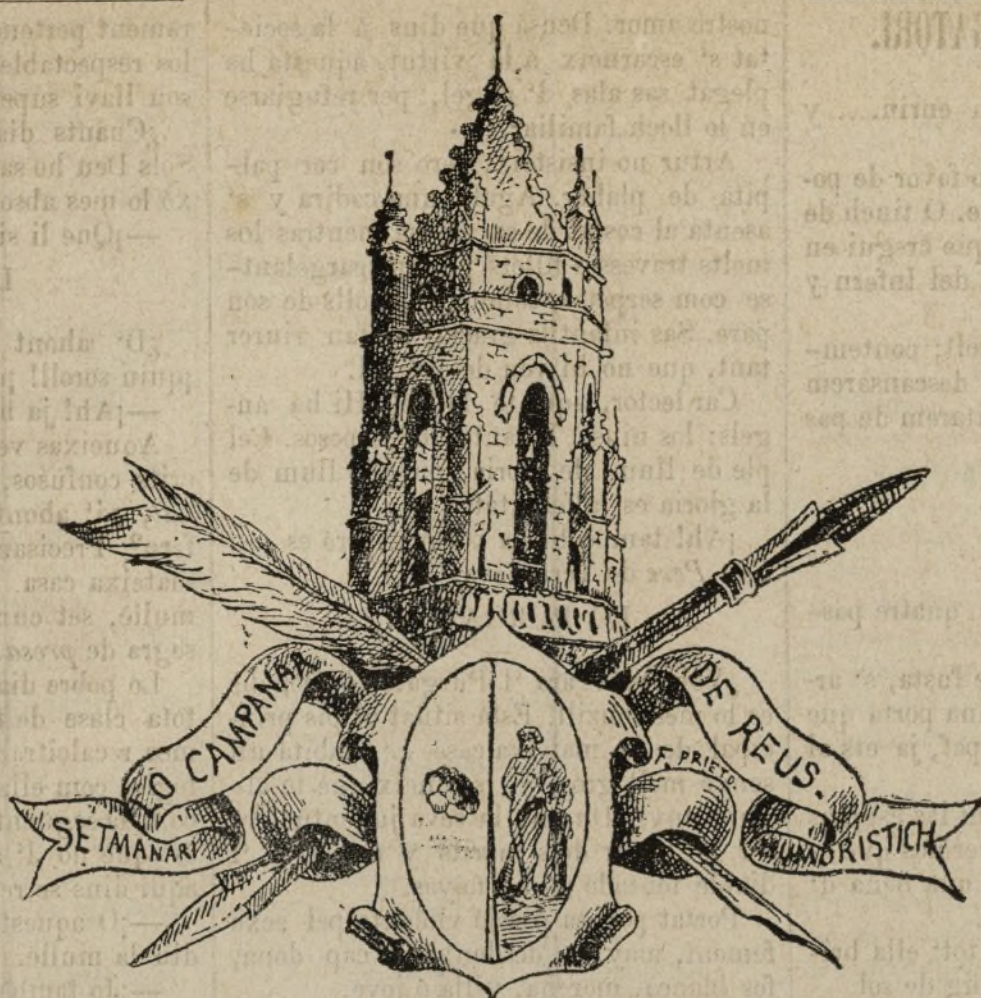

REDACCIÓ
Y
ADMINISTRACIÓ
carrer de Jesús número 8.

SE VENT
Á DOS CUARTOS
per tot arreu.
Números atrassats, quatre.

ACTUALITATS.

CARNERO A 25^{tos} TERCIA

REUS

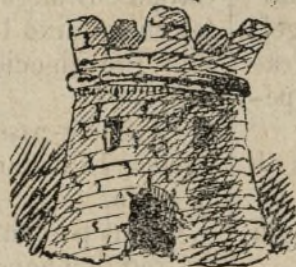
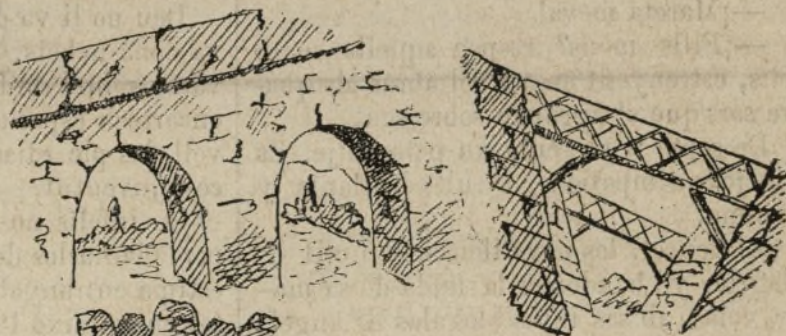
CARNERO A 38^{tos} TERCIA

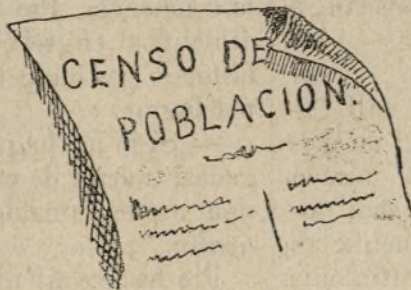
P.

VILASECA

Gangas de viurer en una ciutat.

AB V.

Cosas que avuy van en dansa.

CEL, INFERN Y PURGATORI.

Veig que 'l lector se 'n enriu.... y arronsa las espatllas.

Si, ¿eh? Donchs fassim lo favor de posarse 'l sombrero y seguirme. O tinch de poguér poch, ó conseguiré que cregui en l' existencia del Purgatori, del Infern y del Cel.

No tindrem de caminà molt; contemplarem un moment lo Cel, descansarem un ratet al Purgatori y visitarem de pas l' Infern.

Donchs.... ¡endevant!

LO CEL.

¿Ahont es lo cel? Aquí á quatre passos.

Se puja per una escala de fusta, s' arriba al segon pis, se pitxa una porta que no mes está ajustada y.... paf, ja ets al Cel.

Cuatro angelets rossos com las espigas forman un grupo lo mes hermós que 's pujan imaginà rodejant á una nena d' ulls blaus y llavis de carmí.

Mireula y veuréu que en tot' ella brilla l' ignossencia com un raig de sol.

A cada instant brota dels seus virginals llavis, aquella riatleta tan pura y senzilla, que conmou dolsament lo cor:

—¡Mareta meva!

—¡Fills meus? respon aquella mara felis, estrenyent en un sol abrás als quatre sers que s' agrupan sobre seu.

De sopte 's presenta un personatge. Es un jove simpatic, d' ulls brillants y moreno.

Al veurel, los noys llensan un crit d' alegría, y abandonan la falda de sa mara, volán ab sas invisibles alas d' angel, vers al jove, lo qual cubreix aquells caparronets rossos, ab una infinitat de petonets.

—¡Pare meu! dinhen aquells nins ab sas veuhetas de tiple.

—¡Fillets del meu cor! contesta son pare ab accent de ternura.

La nena s' lleusa en brassos del seu marit y li fa un petó. ¿Vens molt cansat Artur? li diu rodeixantlo ab sos debils brassos, y mirantse ab ulls de indescriptible amor.

No, aymada Candia; podem surti á passeig, si vols.

Prefereixo quedarme á casa; aquí parlarem de nostre amor y de nostres fills. Al paseig vindria un ó altre importú, á interrompres nostre dolsa conversació robantnos així un tems preciós. Lo cor qu' estima busca la soletat. No vull espectadors frets é indiferents puig no mes tenen una rialla burlesca ó una mirada escèptica per los que s' ayman com nosaltres Artur. Nostre monse reduchix ab aquestas quatre parets, muts testimonis de nostre alegría, de nostre felicitat, de

nostre amor. Densá que dins á la societat s' escarneix á la virtut, aquesta ha plegat sas alas d' angel, per refugiarse en lo lloch familiar.

Artur no insisteix, pero son cor palpita de plaher. Agafa una cadira y s' asenta al costat de sa esposa mentras los molts travessos fillets puijan, cargolantse com serpetas, sobre 'ls jonolls de son pare. Sas infantils gracias lo fan riurer tant, que no hi veu de cap ull.

Car lector, aquí te lo Cel. Hi ha àngels: los nins. Y sants: los esposos. Cel ple de llum, de gloria, puig lo llum de la gloria es la felicitat.

¡Ah! també hi ha porté.... pró es un *San Pere* de Terranova.

LO PURGATORI.

¿Vol visitá ara 'l Purgatori? Donchs es lo mes senzill. Está situat al pis principal de la mateixa casa. L' habita un senyó molt gros, y 's coneix que te alguns anys. Durant la seva juventut, va ser lo terror dels marits y nuvis, y 'l diable tentadó de las noyas.

Portat per sa passió violenta pel sexe femení, may va desdenyá á cap dona, fos blanca, morena, vella ó jove.

Per fi varen comensá á blanqueixá sos cabells, y 's retirá carregat de llores y cubert de gloria.

Deu no li va doná fills pró 'l diable li va doná nebots. Segurament aquets noys varen rebre de la Divina Providencia l' encarrech especial de fe purgá al pobre vell las picardias comesas en sa borrascosa juventut.

L' infelis no te la suficient energia per plantarlos de peus al carrer: Se 'ls estima entranyablement. ¿No veu lo lector en tot aixó l' inflexible dit de la Divina Providencia? Donchs posis las ulleras.

L' oncle passa la pena negra ab tals nebots. Li donan cada disgust que canta 'l credo.

Cuant perden alguna cantitat al joeh, des seguida hoesplican á son oncle perque sab-n que 'ls hi prestará.... ausili.

Y l' oncle paga; si senyó, paga y calla, y 's dona al diable per cualsevol preu.... fins de franch si tant convé.

¡Pobre home! los tals nebots se 'l menjan pels peus. Son una especie de panallons providencials.

L' infelis gira la vista al temps passat, y sent que 'ls remordiments li rosegan la conciencia. Pro apesar de tals remordiments s' engreixa que 's una atrocitat fa tot lo posible per emmagrirse y no hu pot lograr.

—¡Si jó m' hagués casat! pensa á vegadas, trobant de menos la companyia d' una esposa amable y tendre (sobre tot *tendre*.)

Pro ha de contentarse ab la conversació poch espiritual de sa cunyera, que segu-

rament perteneix al sexo barbut, segons los respectables bigotis que sombreijame. son llavi superior.

¿Cuants dias li restan de Purgatori? Sols Deu ho sap, y Deu guarda sobre aixó lo mes absolut silenci.

—¡Que li sigui 'l Purgatori fresch! cil.

L' INFERN.

¿D' ahont surtan aquest gemechs! ¡quin soroll! ¡quin escandol!

—¡Ah! ja hi dono...

Aqueixas veus destrempadas, aqueixos crits confusos, aquesta baladreria *infernal*, ¿d' ahont ha de sorti sino del infern? Precisament es al pis-terre de la mateixa casa. L' habitan un casat, sa mullè, set cunyadas de *cascavell*, y una sogra de *presa*.

Lo pobre diable, dich lo marit, sofreix tota clase de torments. Lo missològich mes recalcitrant, no te tanta aversió á la lógica com ellas. Y en prova d' aixó, escolti la següent conversa amich lector, si es que no l' asfixihi l' atmósfera que aquí dins se respira:

—¡O aquestos brillants ó 'l divorci! diu la mullè.

—¡Jo també vull altres *pedras*! crida la sogra sacudint lo cap ab furia.

—Al carrer n' hi ha, contesta 'l marit.

—Lo malvat no 'ns vol complaure, y mentres tant no repara en gastà per la vehina d' aquí devant; murmura la ofesa mullè.

—¡Jo! diu lo marit ab la sorpresa mes gran.

—Si senyó, *vosté*: ahi á la nit li va regala *vosté* dos rals de caramelos.

—¡Derrochadó!

—¡Quina manera de llensá 'l diné!

—¡Aixó es escandalós!

—¡Jo 'm vaig á mori!

—Bona idea, senyora, la aplaudexo.

—Si pró ans te tinch de arrencá 'ls ulls.

—Vejam si 't romperé un os.

—¡Assessi!....

—¿Perqué no 's desploma 'l cel?

—¡Vesten y no tornis, *sátrapa*!

—¡Tigre!

—¡Internacionalista!

—¡Petrolero!

—¡Vesten, vesten al infern!

—Sogra imbécil, ja hi estich ficat fins á las orellas.

—¿Per qué 't vas casá ab la meva filla?

—Aixó es lo que jo 'm pregunto; ¿per qué 'm vaig casa ab sa filla?

—Avants viviam á la gloria.

—Pagant lo lloguer jo; ja ho se.

—Aquí no 's pot viurer.

—Donchs fassinme lo favor de morir-se lo mes prompte posible, y 'ls hi aghahiré molt.

—Avuy mateix se 'n anirem d' aquesta casota.

gon —Bon viatji, y en arribant esereguin-
bijame.

—A mi 'm fa falta un *polisson*.

tori —Un agent de policia necessitas tú.

ai —Per qué 'm faltas, marit infiel?

—Perque voste 'm sobra mullé inbe-
h! cil.

—Insolent!

—Mal nascut!

chs —Lo marit de la Pepa es mes com-
plert.

—Donchs caseusse totas dos ab éll.

ixos —No tens gens de judici.

fer —Es vritat; se 'm va estravia anant
in- de casa á l' igl- sia.

la —Sempre 'ns fa aquesta cara!

sa —Mè 'n posaré un altra.

una —Jo necessito aquest *polisson*!

—Jo aquestos brillants.... ó 'l di-
eix vorci!

ich —Deu meu! no mes te demano set
centellas!

Tot aixó es lo que passa y la gresca
creix, los crits se multiplican, las cadi-
ras bolan, en tant que 'ls vehins escol-
tan escandalisats y aturats, convenint
tots ells, en que aquella casa es lo verda-
der Infern.

Ara que li he explicat totas tres cosas,
amich lector ¿qué opina?

Ha vist lo Cel, ha visitat lo Purgatori
y ha entrat al Infern. ¿Podrá posar en
dupte sa existencia? Hade conveni de tots
modos, qu' es la vritat per mes esceptich
que siga.

Hi ha en aquest mon sers virtuosos que
converteixen la vida en un Cel, aixís
com també hi ha tontos que 's condem-
nan a un Purgatori perpétuo, y donas
que fan un Infern del lloch domestic.

C. P.

REMITIT.

ls ¿Que jo 'us dongui versos meus
per "Lo Campanar de Reus"....?

que 'us diré are...?

M' ha agradat la distinció;
mes, de Reus, que 'n diré jo
sino m' es mare?

No tinc jo l' orgull tan gran
de ésser un fill de la tant
afortunada,

En ésser maré de ardis
que del mon 'ssent enaltits,
l' han victoriada.

ns Si fill d' ella sigües jo
fins creuria tení un dó
per mes honrarla;
mes, no éssentho, que 'n diré?

3r ¿que 'n diré si ni are sé
com etogiaria?

38 Jo sols sé que Reus ha estat
y es y será la ciutat
d' elogi doble;

ré puig dels fills que té en conjunt,
pera tot n' ha tingut un
d' expert y noble.

Per las bellas arts Fortuny,

que la fama encar va lluny,

tingué orgullida:

Per la guerra d' hont fugim,

tingué un brau que 's deya Prim

y 'l mon no olvida.

Per la ciencia va tenir

aquell Mata, que al morir

Madrid ploraba:

Per lo cant, tingué un Balart,

que al sentirlo, 'l mateix Art

s' entussiasmaba.

Per la artistica passió

de Terpsicore, es rahó

que 'l mon se dauri,

de un papallonet lleuger,

que coneix lo mon enter

per Rosa Mauri.

Per escéptich filosofi,

te un Joaquim qu' es un Esop

y 's diu Bartrina:

Per poesia te un Martí;

puig que Reus te per destí

ser la heroína.

Fins pèl torçig qu' es l' abus

d' aquest sigle; y l' Andalus

es qui ho fa creixe,

també Reus te un fill cofoy

que ab lo renom de "Peroy"

s' ha fet coneixe.

Y per fi sé de la tal,

que te un campanar tan alt

qu' es rich l' estari!

y que uns entusiastes seus,

fan del "Campanar de Reus"

un setmanari.

Pero ja no se res més:

are, si algú 'm preguntés

per Barcelona,

ja tindria mes que di

perque sempre 'n passa aquí

una de bona.

Tenim sempre un "sis" u "as:"

Are habém encés lo gas

guanyant nosaltres:

y actualment fan professons,

y á cada una hi ha rahons

entre uns y altres.

L' empedrat sempre dolent;

lo mateix Ajuntament

segueix encare:

y en fi, no 'us vull dir res més,

que no 'us interesa res

de tot lo d' are.

Per lo tan' si 'ls versos meus

no pòden parlar de Reus

perque 'n soch fora,

ni de Barcelona es just

que vos parli no éssent gust

del qui 'us valora.

Me proposo aconsellá:

jo 'us prometo darvos, ja

que 'l goig m' ho mana

una fábula ideal

curta, llarga, bona ó mal

cada setmana:

...

Y si 'l vostre Ajuntament,

ó l' Alcalde, en lo present

temeu que 'us vengui,

m' ho escribiu y 'us juro á fé

que una fábula faré

perque s' hi entengui:

Puig si 'm te malicia á mí,

com que jo no seré á aquí,

per res me empatxa;

que si acás 'm volt multá,

per lográho li costará

lo fé un viatge.

Barcelona. Joseph Verdú (GESTUS.)

Arrels de Campanar.

Aquest any lo dia de «l'ascua» haurá sigut
lo mes memorable en los anys de la historia.

Quants y quants ciutadans espanyols cre-
yentse alcansar una mona de «gloria» se de-
huent haver trovat ab un gran mico?

Ara sols los hi falta acabar de fer la digestió
en lo dia d' avuy diumenje de «Quasimodo».

Lo diumenje prop-pasat va debutar en nos-
tre Teatre principal la companyia de ópera ita-
liana ab la «Lucia di Lammermoor» que fou in-
terpretada per tots los artistas que hi prengue-
ren part d' un modo digne d' elogi, especial-
ment la senyora Martinez que cantá ad-
mirablement lo rondó del tercer acte, donant
provas de las grans dots artísticas que l' adon-
nan.

Apesar de l' época tan crítica en que 'ns tro-
bem, son poca las «bolas» que corren per
aquesta ciutat.

¡Ey! No 's pensin res de mal. Nos referim á
las que s' haurian de donar als gossos, puig ja
se 'n comensan á veurer bastants sense bossal.

A Rusia una xicota de divuit anys matá á
son promés perque en lloch de casar 's ab ella
com li havia jurat, anava á ferho ab una al-
tre.

Y aixó que á n' aquellas terras hi fa tant de
fret!

Lo divendres de la semana passada se efec-
tuá la professó del enterro de Jesucrist ab mol-
ta solemnitat sens sentirse un crit per part dels
que hi anavan escepte uns quants que reyan
bastant.... pró no vagin á pensar mal per xó,
puig eran los cerers que no hi veyan d' alegria.

¡Com que feya tant de vent!!

Hem sapigut per bona tinta que ja s' ha fir-
mat l' escriptura de compra del terrenu que ocu-
pava 'l ex-convent de las monjas Carmelitas d'
aquesta Ciutat, per edificarhi lo nou Teatre.
«¡Bravo!» ja anem bé, pró sobre tot que fent
los fonaments no s' hi passi tota la vida.

Sabem ha quedat constituida la societat de
aficionados á la cessa habentse nombrat ja una
junta de govern composta de personas que atesa
la seva posició y la gran afició que tenen en lo
cassar procurarán per tots los medis que esti-
gan al seu alcans no infringeixin la ley los que
no reparant en temps de veda ma'an los pobres
animals qu' estant en cria.

Senyors de la junta; garrotada seca a n' aquets contrabandistas.

¿Qué no han sentit lo pianista del café del «Teatro» en Miguel Planas, jove de divuit anys?

Donchs si no l'han sentit vaixinthi, perque dech dirlos ab franquesa qu' es digne de ser escoltat; toca tant y tant bé, que m' agradaria dirme Tecla perque 'm posés las mans al demunt.

Durant las darreras professons qu' han tingut lloch per la setmana santa en diferents pobles de nostre Principat, si be no hi ha plogut com se desitjara, en cambi hi hagut «pedregada» barrejada ab «palo sech».

Gran y eficaz remey pels... «adormits»

Lo dia 24 d' aquest mes, es lo senyalat per celebrar un Consistori a Roma per practicar la cerimonia de obrir la boca als cardenals novament el-legits.

¡Pobrets! Encar lcs hi han de obrir la boca! Cuydado ab las moscas.

Dihuen alguns diaris que Carlos VII está fent un viatge pel Africa.

Tal vegada te ganas de tornar a Espanya y donarnos una proba de «civilizació arabesca».

¡Ey! Sr. Avi, («Diario de Barcelona») vosté sembla que te ganas de que li vinguem a tocar las barretas tot sovint y nosaltres que no estem per jochs no 'n tenim gaires ganas.

Vaja, en aquí se li hauria ocorregut posar un sueltó dihent que en la professó del divendres sant y de la cual era pendonista lo Rey aquest havia delegat al Coronel de caballeria que hi ha de cantó aquí: ¡Home! ¡home! sempre ha de tocar lo violon ¿Quí 'l va enterar tant bé? y aixó que vosté te part a la sacristia.

Diu un telegrama de Roma que 'l Papa ha donat dels seus bens particulars 100000 francs per pogué contrarestar la propaganda protestant que li estant fent en aquella gran ciutat.

¡Ja s' han de valdrer del gall? malo! malo!

Ja que per lo avansat de la estació se fá precis deixá la capa d' hivern per la d' estiu, vulgo bastó, no menos podem que recomenar'ls los que 's troban de venta en la tenda de juguets del carré Major, propia del jove en Peret Freixa.

A UNA NOYA.

Quant lo cel de nostra vida
S' esqueya ras y estrellat;
quant no teniam la etat
que aparentava la mida;

No 't recordas de la suó
Llensada jugant a "fet",
o buscant per tort indret
O arrupits en un racó.

Y qu' era tonto allavors!...
Jo casi sempre amagaba!...
Y si algun cop t' agafaba,
¡No 'n treya pochs de colors!

Si are 'ns tornés d' aquell joch
L' ignosentota fat-lera...
Prou foras ma presonera
Tot just me cridesses "¡Soch!"...
Lleig.

EMBULLS.

SOLUCIONS DEL NUMERO ANTERIOR.

GEROGLIFICH Lo mes de maig es lo mes de las flors.

CONVERSA. Però.

PROBLEMA ARITMETICH. 120 ous.

MUDANSA. Mara, Rara, Vara, Cara, Para.

XARADA PRIMERA. Ca-ra-bas-sa.

ID. SEGONA Sas-tres.

QUADRAT. Amor, Moro, Oros, Rosa.

ENDEVINALLA. Ras, Res, Ris, Ros, Rus.

Ha guanyat lo premi humoristich ofert, "Ja 'l Tinch."

Pot passar a recullirlo a las 5 de la tarde d' avuy diumenge en la Redacció d' aquest setmanari.

XARADAS.

—Pepeta ves quinas rahons,
per una «tercera quarta».
—Francament donya Bernarda,
ja 'm trencan las oracions.
—¿Qui te mes «tercera prima»
lo «quart dos» ó ma «dos tres?»
—Pepa, no pach dirte res,
ja t' ho dirá la «tota» viuda.
Cúpula.

«Dos, prima» l' home de bé
desitja sempre tenir;
Y ab «dos tot» no vull renyir
puig potser mi casaré.
Ferrater y Tomás.

CONVERSA.

—Adeu Tonet.
—Ola, ¿vas aná al teatro ahir?
—Sí; y per cert que ho van fer bé.
—¿Quina funció varen fer?
—La Tea de la Discordia.
—¿Qu' hi vares anar ab la Lola?
—No; ab la.....buscáu que ja t' ho he dit.
Tiburón.

FUGA DE CONSONANTS.

i... i... i... i... i... i...
i... i... i... i... i... i...
e... e... e... e... e... e...
e...e...e... e...e... e...e...
Campaner.

ROMBO.

.
.
.
.

Omplir aquestos pichs ab lletres de modo que llegidas horizontal y verticalment digan: primera ratlla una consonant; segona lo que tots tenim; tercera un poble de Catalunya; quarta un astre y quinta una vocal.

Carxofa.

ANAGRAMA.

Prop de "tot" y ben lligadas
en una "tot", la Dorotea
tenia "tot" espantadas
que 'm feya "tot" quant las veyá.
Lector una "tot" diré;
hi ha cinch tots ab quatre lletres.
Donchs ja pots barrinà bé.

Dos gayubas.

PROBLEMA ARITMETICH.

Un cassadó va matá un cert número de perdus y amich li preguntá quantas n' havia mort. Ja tu diré de lo cassadó; n' hi mort..... mira, la meytat las he venut; la tercera part las he regalat y las 8 restants las he menjat.

¿Cuántas ne va matar?

Carbonell y Comp^a.

COMBINACIO NUMERICA.

Escriure lo número 24 ab tres números iguals que no sigan tres vuits.

ENDAVINALLA.

Soch negra com lo carbó;
lo fanch 'm serveix de dida,
dono vida prenent vida
y despres me moro jó.

Un fart de Costellas.

SEMBLANSAS.

1.ª ¿En que se semblan los ous ab lo ferro vell?
2.ª ¿Y un jutje ab un jugadó de tresillo?

GEROGLIFICH.

PALAS.....PALAS Y

Aixadons Pagés Pagés Aixadons
Pagés

AIXADONS

Sindich.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Noy maco: Anirá lo epigrafe a son temps.—Dos escombras sense manech: Lo que 'ns envia ho trobará insertat als "Mil y un epigramas".—Pepa C. y Ll: Espliqui an' ell mateix.—Humano Capiti: Anirá alguna coseta.—Treseta Cort: Idem.—Mister Vesphalia: Idem.—Los fonaments: ¿Qué te que veurer lo ball ab lo confessar?—Marieta T. Ll: Sas soluciones han fet tart.—F. Broma: Sa poesia, es magna illastima que siga fora de temps!—Paul de Kaca: Anirá una endavinalla.—Un fart de custellas: Idem.—P. Rius: Anirá algun geroqlifich.—Genaret: Envihi altrás cosas.—Comich nou. Lo Pior de la Pepeta es massa sentimental. Envihi travalls festius.—Escudé petit: Anirá algo.—Tururut: Es bonich, pro massa directe.—Barberet: Posarem un epigrama. La ana creónica no es de vosté.—Dos pelacanyas: Reforsin la seva "rahó social poetica".—Montbars: Es massa sério.—Gabriela Roca: No 'ns podem posar malament ab las cusidoretas.—Campana de las horas: Te mal só.—Un Ganxet: La idea del croquis es bona, pro es molt directa. Envihi d' altres.—Campanillas: Lo que 'ns ha remes es fluixet.—R. Borrás: Idem.—Tiburón: Insertarem lo geroqlifich.—Joseph Maria Codolosa: Sentim moltissim que sa bella poesia no sigui festiva.—C. F. y R: ¿Qué 's lo Rector de Vallfogona vusté?—C. de L.: Anirá 'l geroqlifich.—Dos Liasons: No son de la seva cullita.—Andreubet: Allargui mes los "Dos casats" y podrá anar. Lo del quiquet no fa.

Las cartas que no contestem las hem enviadas a la Biblioteca Nacional de Paris perque las arxivin.

REUS:

ESTAMPA DE SABATER.
Plassa del Rey, núm. 10.